

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 452-1887)

Originalt emne

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Skole- og Undervisningsvæsen i Almindelighed

Skole- og Undervisningsvæsen/Teknisk Skole

Uddrag fra byrådsmødet den 27. januar 1888 - side 3

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 452-1887)

Fra Aarhus tekniske Skole var der under 12te Decbr. f. A. modtaget følgende Andragende:

"Tegning er for de fleste Mennesker, der bevæge sig i Livets praktiske Forhold, et vigtigt Fag. I enhver Livsstilling er det af Betydning, at man forstaar en Tegning, og at man ved Tegning er i Stand til at udtrykke, hvad man mener. Den, som i Barnealderen ikke har tilegnet sig i alt Fald nogen Færdighed i at bruge sit Øje og sin Haand, vil have Vanskelighed ved senere i Livet at tilegne sig Tegnekunstens første Elementer; og de fleste Skoler, som have Evne dertil, have ogsaa optaget Tegning som Undervisningsfag baade af hensyn til dens praktiske Nytte og af Hensyn til dens pædagogiske Betydning.

For ingen er imidlertid Tegning af saa afgjørende Betydning som for Haandværkeren, og en Skole, hvorfra Haandværkertanken rekruteres, bør derfor mere end nogen anden stræbe hen til at meddele sine Elever grundig Undervisning i Tegning.

Vor Haandværkerstand her i Aarhus faar sin Hovedtilgang fra Byskolerne, og det var derfor naturligt, om disse Skoler undervise i Tegning. Ganske vist er teknisk Skole den institution, der skal tage sig af Haandværkernes Tegneundervisning, men Skolen har Vanskelighed ved at løse denne Opgave, naar den ikke understøttes af Byskolerne. For at nemlig den

Tekniske Skole skal gjøre sin fulde Nytte, bør Aftenskolens Elever tilbringe 3 a 4 Kvartaler i Jagttegneklasserne, hvor den egentlige Fagundervisning gives, men saaledes som Forholdene nu ere, er det meget sjældent, at en Elev gaar til Fagtegning i mere end to Kvartaler, ja en stor Del af Eleverne naa aldrig faa vidt. En af Hovedaarsagerne til dette uheldige Forhold er, at det store flertal af Skolens Elever, der jo kommer fra Byskolerne, møder uden nogensomhelst Forkundskaber, og den største Del af Tiden medgaar derfor til at bringe Eleverne gennem de forberedende Tegnefag, og mange skræmmes fra at søge ved Udsigten til at skulle tilbringe 3 a 4 Kvartaler i de forberedende Klasser.

Det maatte derfor anses som en betydelig Vinding haabe for Eleverne og for Skolen, om de mødte saa vel forberedte, at i alt Fald de flinkere af dem kunde overspringe et Par Kvartaler i Teknisk Skole. men før dette kan blive muligt med det ringe Antal Timer, der kunde blive Tale om at ofre paa Tegning i Byskolerne, er det en uafviselig Betingelse, at Undervisningen ledes efter rationelle Principper og efter en prøvet Plan, og at der paa alle Trin af Undervisningen udøves en fagkyndig Kontrol med vedkommende Lærere. Uden dette vil Tegneundervisningen i Byskolerne være unyttig ja snarere til Skade end Gavn

Som det maaske vil være det ærede Byraad bekendt, er Tegning indført i de fleste københavnske Kommuneskoler, og Undervisningen drives der efter et af Tegneinspektør Andersen udarbejdet System, der netop er afpasset for saadanne Skoler, og som, Skjønt der arbejdes med et lille antal timer, har givet saa gode Resultater, at det tekniske Selskabs Skole kan tillade de flinkere Elever, som møde med et Bevis fra Tegneinspektøren, at overbringe den elementære Frihaandstegning.

Hvad den økonomiske Side af Sagen angaar, kan denne næppe lægge alvorlige Hindringer i Vejen for Sagens Gjennemførelse. Regner man nemlig, at der indførtes Tegning i Byskolernes ældste Klasser, af hvilke nordre Byskole stæder 2 og søndre 3 Underafdelinger samt 2 Timers ugentlig Undervisning eller c. 70 Timer aarlig i hver Klasse, faas i alt 350 Timer Tegning om Aaret ved begge Skoler, en Forøgelse af Budgettet, der maa siges at være forsvindende i forhold til de store Summer, der ofres paa Skolevæsenet.

Dernæst er Undervisningsmaterialet meget billigt og saa at sige uopslidelig, naar den i de københavnske Skoler benyttede Methode anvendes, idet eleverne ikke komme i umiddelbar Berøring med Forbillederne.

Før der tages nogen Bestemmelse om den her fremsatte Tankes Gjennemførelse, vilde det formentlig være praktisk at anstille et forslag f. Ex. med en Klasse i hver af Byskolerne, og

man kunde da efter Udfaldet heraf overveje det videre fornødne i sagen.

I Henhold til det ovenfor udviklede tillader Bestyrelsen for den tekniske Skole sig at fremsætte Forslag til det ærede Byraads Overvejelse.

Som indledende Skridt til en eventuel Indførelse af Tegneundervisning i Byskolerne foreslaas oprettet ved hver af disse Skoler en Forsøgsklasse med 2 à 4 Timers ugentlig Undervisning i Frihaandstegning under Ledelse af en af den tekniske Skoles Lærere og under Forstanderens Tilsyn. Forsøget omfatter i hver Skole et Kursus af 70 á 80 Timer, og de med Forsøget forbundne Udgifter afholdes af Byen".

Over dette Andragende havde Skolekommissionen og Udvalget for Skolevæsenet under 19de d. M. udtalt sig saaledes:

1. "I Anledning af vedlagte Andragende, der er blevet drøftet i et Skolekommissionsmøde den 17de d. M., skal man tillade sig at fremkomme med følgende Udtalelser: Tanken om at indføre Tegning som Fag i Byskolerne er ingenlunde ny. Man har tilfulde indset den store Betydning, det vilde have for de Dreng i Friskolen, der efter Konfirmationen skulle i Haandværkslære, allerede i Skolen at have gennemgaaet et forberedende Kursus i Tegning, men Vanskeligheden har ligget i at skaffe Plads til Faget indenfor de ordinære 24 Ugentlige Timer, som udgjøre de ældste Klassers Undervisningstid. Denne Vanskelighed er fremdeles tilstede, idet man ikke tror at kunne formindske det Timeantal, der er tillagt de befaledede Undervisningsfag. Derimod vil man varmt anbefale, at der gøres et Forsøg paa den Maade, at Tegneundervisningen lægges udenfor den ordinære Undervisningstid, og saaledes, at der af de 2 Dreng=Byskolars ældste Klasser (af hvilke Nordre Byskole for Tiden har 2, Søndre Byskole 3) dannes 1 Klasse i hver Skole af de Dreng , der frivillig melde sig til Deltagelse, og som af Skolen anses for at kunne drage Nytte deraf, at der gives hver af disse Klasser 2 ugentlige Tegnetimer og saafremt det ærede Byraad samtykker i at afholde Udgiften derved, at Begyndelsen da gøres fra 1ste Maj, da et nyt Undervisningsaar begynder. Det System der tænkes indført - Tegneinspektør Andersens - benyttes i de kjøbenhavnske Skoler og har givet særdeles gode Resultater, men da Skolernes Lærere ere ukjendte dermed, er man enig med Bestyrelsen for teknisk skole i, at Undervisningen foreløbig overdrages en Lærer fra denne Skole, som i Kjøbenhavn har sat sig ind i Systemet".

2. "Udvalget for Skolevæsenet vil i et og alt slutte sig til ovenstaaende Forslag fra Skolekommissionen og skal kun tilføje nogle Bemærkninger om de Udgifter for Kommunen,

som Forslagets Vedtagelse vil foranledige. 2 Timer ugentligt i 1 Klasse vil for hele Aaret blive c. 75 Timer, altsaa 150 Timer for begge Klasser; Honoraret maa sættes til 1 kr. pr. Time, altsaa i alt til 150 Kr. om Aaret. Hertil kommer en Udgift en Gang for alle til Fortegninger, c 80 Kr. til hver Skole, men om denne maa det bemærkes, at naar Fortegningerne ere Anskaffede, ville de kunne bevares udskadte i en meget lang aarrække, da de efter det System, der tænkes anvendt, under Undervisningen ophænges paa den store Skoletavle og ikke blive berørte af Eleverne. Hermed være Sagen paa bedste Maade anbefalet til det ærede Byraads Velvillie".

Det fremkomme Andragende blev bevilget i Overensstemmelse med Udvalgets Foranstaaende Indstilling.

